

ה"ת 71692/05/19 - מוקד יעד בע"מ, אחמד שחאדה, מוחמד חוטבא, ג'ואד עלי נגד מדינת ישראל, באמצעות משטרת ישראל

בית משפט השלום בנצרת

ה"ת 71692-05-19 מוקד יעד בע"מ ואח' נ' ישראל
תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

בפני כבוד השופטת רות שפילברג כהן
מבקשים 1. מוקד יעד בע"מ
2. אחמד שחאדה
3. מוחמד חוטבא
4. ג'ואד עלי
נגד
משיבה
מדינת ישראל
באמצעות משטרת ישראל

החלטה

בפניי שתי בקשות וזהו המשך דיון בשתייהן.

בהליך זה נכללו מראש ארבעת המבקשים שבכותרת. המבקשים 1, 2 ו-4 הסכימו לבקשת המשיבה להאריך את התפוסים ולכן אינם צד להחלטה זו.

המבקש מס' 3 מר מוחמד חוטבא, מבקש לקבל לידי רכוש (פירוט בהמשך) אשר נתפס בחיפוש שנערכו בביתו, בבית קרובי משפחתו, ובעסק למתן שירותים פיננסיים (ייקרא להלן: "הצ'יינג") בעראבה, ביום 6.5.2019. לבקשתו של מבקש 3 מצטרפים קרובי משפחתו וכן עסק הצ'יינג'.

בקשה שניה שנדונה כאן היא בקשתה של המשיבה, משטרת ישראל, להאריך את סמכות ההחזקה באותו רכוש ב-180 יום נוספים מאז יום התפיסה - עד יום 1.5.2020.

מדובר בחקירה שהתנהלה כנגד ארבעת המבקשים המפורטים בכותרת. שני המבקשים הראשונים הינם מר אחמד שחאדה וחברת מוקד יעד. מר שחאדה הינו גיסו של המבקש מס' 3. בקליפת אגוז יסוכם ויאמר, כי טענת המשיבה הינה שמר אחמד שחאדה הינו בפועל בעליו של כל הרכוש העומד במחלוקת בלבה של בקשה זו. נטען כי המבקש 3 ביצע עבירות של קשר לפשע, קבלת דבר במרמה, ועבירות בניגוד לחוק איסור הלבנת הון, יחד עם גיסו אחמד שחאדה, וכי לפיכך הרכוש הינו רכוש בר חילוט, על-פי הוראותיו של סעיף 3 לחוק איסור הלבנת הון.

בשלב זה, יובהר כי מדובר בכסף מזומן בסכום של כ- 1.3 מיליון ₪, שני רכבי יוקרה ששווים מוערך בכמיליון וחצי ₪ ותכשיטים. בנוסף קיימים שעבודים מתוקף הליך זה על מקרקעין.

לטענת המשיבה, המפנה לסעיף 3 לחוק איסור הלבנת הון, קיים חשד סביר לביצוען של העבירות שפורטו לעיל. תיק החקירה מצוי מאז חודש נובמבר 2019 בפרקליטות מחוז חיפה, החקירה טרם תמה, והחזקת הרכוש הכרחית על מנת שלא לסכל את האפשרות לחלט את הרכוש בתום הליך פלילי צפוי בעתיד.

בהחלטתי מיום 8.1.2020 הוריתי למשיבה לשוב ולהציג בפני את חומרי החקירה, לאחר שאלה הוצגו בעבר, על מנת להתרשם מהתפתחות החקירה בתקופה שחלפה מאז הדיונים שנערכו בסמוך לאחר תפיסת הרכוש, וכדי לאמוד מחדש את עוצמת החשד הסביר ואת הסיכויים לכך שהרכוש התפוס אכן יחולט בסופו של דבר.

עיון בחומר החקירה מביא למסקנה כי עוצמת החשד הסביר, לא רק שלא התחזקה מאז חודש נובמבר, שאז הועבר התיק לפרקליטות, אלא כי לא בוצעו פעולות חקירה משמעותיות גם בסמוך לפני העברתו של החומר. על אף האמור, מצאתי כי חומר החקירה תומך בטענה המרכזית של המשיבה ולפיה מר אחמד שחאדה הינו מי שמנהל בפועל את ה'צ'יינג' המצוי בכפר עראבה, ואשר רשום באופן רשמי על שמו של המבקש 3. חומר החקירה אכן מכיל ראיות ממשיות המלמדות לכאורה כי ישנה אפשרות סבירה ביותר שמדובר ברישום פיקטיבי שלפיו נרשם המבקש 3 כבעליו של אותו צ'יינג', וזאת כי אחמד שחאדה עצמו הינו בעל רישום פלילי ולכן מנוע מלנהל או מלהיות בעלים רשמי של עסק מהסוג האמור. מדובר בראיות ממשיות אשר לחלקן התייחסו נציגיה של המשיבה בגלוי במהלך הדיון היום. בין היתר ניתן להזכיר שיחות טלפוניות שבהן מוקלט לכאורה שחאדה מתבטא לגבי ה'צ'יינג' כעסק שמצוי בבעלותו, ולשיחות נוספות שבהן מוזכרים כספים אשר שחאדה משך מה'צ'יינג' לשם רכישת מקרקעין. יש אם כך חשד סביר ברמה גבוהה כי שחאדה הינו למצער אחד הבעלים, הבלתי רשמיים של ה'צ'יינג', וכי בוצעה קבלת דבר במרמה, כשה'דבר' שהתקבל במרמה הינו רישום עסק, שנעשה בדרך פיקטיבית על שמו של המבקש 3 תוך הסתרת העובדה כי אחמד שחאדה הינו בעל השליטה והבעלים האמיתיים של העסק.

יצוין, כי מלבד חשד סביר כפי שפורט, על כך שבוצעה מרמה תוך קשר לפשע, חומר החקירה אינו מציע חשד סביר ל"עבירות מקור" נוספות, בהתאם לסעיף 3 לחוק איסור הלבנת הון.

סעיף 3 לחוק איסור הלבנת הון אוסר על ביצוע פעולות ברכוש אסור על מנת להסתיר את מקורו וכו'. בהגדרת "רכוש אסור" מצוין חוק איסור הלבנת הון כי מדובר ברכוש שמקורו במישרין או בעקיפין בעבירה, רכוש ששימש או איפשר ביצוע עבירה או רכוש שנעברה בו עבירה. המשיבה טוענת כי עצם החשד על רישום פיקטיבי שנעשה על-פי הנטען לגבי הבעלות בעסק, הופך כל רכוש שמקורו מעסק זה ל"רכוש אסור" בהתאם לסעיף 3. יצוין כי מצאתי ספק גדול אם הנטען אכן נתמך בהוראות החוק ובפסיקה. פרשות הלבנת הון חמורות שהסתיימו בחילוט רכוש רב, מאופיינות בדרך-כלל בהוכחה של עבירות מקור נוספות המסבירות ומוכיחות מסלול פלילי שבו הושג הרכוש - כדוגמת עבירות סמים, סחיטה, זיוף וכד' והרשימה ארוכה ובלתי מוגבלת. בפרשה הנוכחית נחקרו במקור חשדות לעבירות חמורות ביותר שיוחסו לאחמד שחאדה, ואשר על-פי הטענה, שימשו את שחאדה לגריפת רווחי עתק. בשלב זה, על-פי תגובתה הכתובה של המשיבה, נראה כי המשיבה זונחת בשלב זה את כיווני החקירה שכוונו לחשוף את העבירות החמורות שיוחסו בעבר.

ניתן לומר בהמשך לדברים שלעיל, כי קיים סיכוי שיימצא כי חלק מהרכוש וחלק מרווחי הצ'יינג' הינם "רכוש אסור" על-פי חוק איסור הלבנת הון, ואולם סבורני כי בהעדר הוכחה על כך שכל פעילות הצ'יינג' כולה הינה בלתי חוקית, הצפי הוא לכל היותר כי נעשה בצ'יינג' ערבוב של כספים כשרים עם אלה שאינם כשרים. וראה לעניין זה את החלטת בית המשפט העליון בע"פ 6532/17 **מדינת ישראל נ' חסדי דוד לעדת הבוכרים**.

בהמשך לאמור לעיל יובהר כי לצ'יינג' ולמבקש 3 לא מיוחסות בתיק החקירה עבירות מלבד אלה שצוינו, אין מדובר בעבירות על חוקי המס או עבירות מקור אחרות, והטענה כי הצ'יינג' ממשיך לפעול גם בהווה, לאחר שסגירתו בוטלה על-ידי בית המשפט המחוזי, נטענה במהלך הדיון על-ידי ב"כ מבקש 3 ולא נסתרה על-ידי נציגי המשיבה.

מכאן עולה הצורך לבחון את המידתיות בבקשת המשיבה להמשיך ולהחזיק ברכוש הרב למשך תקופה ארוכה נוספת. משצומצמה היריעה בנוגע לחשדות שיוחסו לכלל המעורבים בפרשה, ומאחר שבשלב זה, כאמור לא מיוחסות עבירות מקור מסועפות שיוחסו בעבר, ובהתחשב בכך שהטענה הנוכחית הינה כי מדובר ברישום פיקטיבי, שנועד להסתיר את מעורבותו של שחאדה בעסק, וטענה זו בלבד - עולה כי מדובר בפרשה שיש לקדם את הדיון בה, על מנת שלא להמשיך ולפגוע, במסגרת החלטת ביניים בזכויות קניין של המבקש 3 ובני משפחתו.

מטעם מר חוטבא נטען באריכות כי כלי הרכב שנתפסו, התכשיטים והכספים הינם רכוש אשר נרכש בכספים שהושגו על-ידי בני המשפחה ממקורות שונים, בדרך חוקית, בין היתר מעסקי המרת כספים בצ'יינג'.

עוד נטען כי הרכוש נתפס מראש בניגוד לחוק, וכי תפיסתו מנוגדת להלכת בית המשפט העליון בהחלטות שניתנו בעניין אלוביץ (בש"פ 4526/18) ואברמוב (בש"פ 8151/18).

משמצאתי, כפי שפורט לעיל באופן חלקי, כי הגיעה העת להגביל את הזמן בו תוכל המשיבה להמשיך ולהחזיק ברכוש, בשל מהות העבירות המיוחסות ומידת החשד הסביר, מתעמעם הצורך לדון בשאלת חוקיות התפיסה. יחד עם זאת, אציין כי עמדת המשיבה בעניין זה מקובלת עלי חלקית. בניגוד למה שנטען על-ידי ב"כ המבקש 3, מצאתי, לאחר עיון בצווי החיפוש, כי תפיסת הנכסים - אלה שעומדים בבסיס החלטה זו ואחרים אשר נתפסו והוחזרו בינתיים - נעשתה בראשיתה כדיון. צווי החיפוש מפנים לסעיפים 26 לחוק איסור הלבנת הון ו-32 לפסד"פ. בצווי החיפוש אין אמנם פירוט של הנכסים או הרכוש, או הפריטים אשר בדעת המשטרה לתפוס, ואולם זאת משום שבאותו שלב המשטרה לא ידעה מהו הרכוש אחריו היא תרה (ראה לעניין זה את דברי כב' השופט עמית בעניין אברמוב ואלוביץ).

ישנו מחדל בכך שהמשיבה נמנעה מלנקוט הליך לאחר שהרכוש נתפס, הליך שאותו היה עליה ליזום, על-פי החלטות אלוביץ ואברמוב. על-פי האמור בהחלטות אלה, על המשטרה למהר ולהביא את עניין הרכוש שנתפס במקרים דומים, ואשר המשטרה לא יכולה היתה לנבא בעת התפיסה או טרם לה מה מהותו, ולכן לא פירטה אותו בבקשות לצווי החיפוש, לבית המשפט לאישור בדיעבד. המשיבה לא עשתה כן בהליך שבפנינו. יחד עם זאת, עניין זה כבר עלה במהלך ההליך הנוכחי בדיונים קודמים, והוא השפיע על המלצותיי לצדדים ועל הסכמות שהושגו בין הצדדים, במסגרתו הושב חלק לא מבוטל מהרכוש למשיבים ולמבקשים השונים בגלגולים הקודמים של הליך זה, ולפיכך לא ראיתי, מעבר למה שצוין, לתת משקל נוסף לסטייה של היחידה החוקרת מהכללים שהותוו בפסיקה בעניין החזקת רכוש.

נחזור כעת לעניין המידתיות הנדרשת מכאן והלאה.

למבקש 3 ולמבקשים האחרים שהוספו לבקשתו נגרם נזק בתקופה שבה נמנע שימושם בכלי הרכב ובכספים. עניין הנזק הקנייני הינו עניין אשר על המשיבה והמאשימה לתת לו משקל ממשי. התרשמתי כי הטיפול בתיק החקירה, שאוגד על-פי הדיווח שלושה קרגלים, מתעלם, או למצער מקל ראש, בנזק זה. יש לתת לתיק חקירה זה קדימות ולקבל בו החלטות באופן מזורז, בדומה להחלטות שמתקבלות בפרשות שבהן קיים עצור, או אדם אשר חירותו מוגבלת עד לסיום החקירה. אמנם הגבלה על חירות חמורה היא ורבת משקל היא מהגבלה על זכות קניין, ואולם גם זכותו של אדם לקניין הינה זכות שיש להבטיח את קיומה.

החלטתי בשלב זה, על-פי עקרון המידתיות כדלקמן:

1. התכשיטים התפוסים, שלגביהם התייחסתי בהחלטות הקודמות בין היתר לכך שלא נתפסו בבקשה מסודרת - יוחזרו לידי המבקש ובני משפחתו.
2. יתר הרכוש - הכסף המזומן וכלי הרכב יוחזקו על-ידי המשיבה עד יום 8.3.2020. החלטתי בסעיף זה להיעתר באופן מצומצם ביותר לבקשת המשיבה, תוך שאני סבורה שאם לא תוצג התפתחות משמעותית בחקירה או לחילופין מכתב יידוע למבקש 3 על כך שהוחלט להגיש נגדו כתב אישום, הרי שספק אם תקום הצדקה להאריך הארכה נוספת את סמכות ההחזקה בתפוסים.

ניתנה היום, כ"ה טבת תש"פ, 22 ינואר 2020, במעמד הצדדים.